

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät: Rahoitusmalli tehostaa toimintaa, mutta leikkaukset heikentävät laatua, HE 310/2014

Toisen asteen koulutuksen muutosesitykset liittyvät hallituksen rakennepoliittiseen ohjelmaan, joten hallituksen esitykset 306/2014 ja 310/2014 liittyvät olennaisesti toisiinsa. Ammatillisen koulutuksen ja lukion tulevaisuuteen vaikuttavat myös kuluvalle hallituskaudella päätetyt rahoituksen leikkaukset, jotka vaikuttavat täysimääräisesti vuonna 2017.

Helmikuussa julkaistun Ammattiosaamisen barometri 2014 mukaan leikkaukset uhkaavat koulutuksen laatua. Ammatillisen koulutuksen näkymien heikentyessä koulutuksen järjestäjät tehostavat toimintaansa.

AMKE ry pitää perusteltuna ja oikeansuuntaisena siirtymistä opintosuorituksiin ja tuloksiin perustuvaan rahoitukseen aikaperusteisen rahoituksen sijaan. Näin varmistetaan vähenevien resurssien käyttö yksilön ja työelämän tarpeisiin vastaavan laadukkaan koulutuksen järjestämiseen. Rahoituksen supistuminen tarkoittaa, että koulutusta on järjestettävä järkevämmiin ja tehokkaampiin kuin nyt.

AMKE toteaa kuitenkin, että uuden rahoitusmallin tavoitteet; ennakoitavuus, läpinäkyvyys ja selkeys eivät toteudu ammatillisen koulutuksen osalta. Ehdotettu rahoitusmalli on monimutkainen ja koulutuksen järjestäjän näkökulmasta vaikeaselkoinen.

Vaikuttavuusrahoituksessa on oltava selkeät ja yksiselitteiset mittarit. Siitä puuttuu yhä työelämän palaute, vaikka koulutusta järjestetään ja oppimistuloksia arvioidaan yhdessä työelämän kanssa. Pelkät opiskelijakyselyt eivät anna riittävästi tietoa koulutuksen vaikuttavuudesta. Opiskelijapalautteen sijaan on kerättävä työnantajilta palautetta koulutuksen työelämävastaavuudesta.

Keskeyttämisen vähentäminen rahoitusperusteena on epäoikeudenmukainen eikä huomioi koulutuksen järjestäjiä, jotka ovat jo aikaisemmin menestyksellisesti kouluttaneet opiskelijansa tutkintoon saakka. Keskeyttämisen vähentäminen tulee huomioiduksi, kun rahoitusjärjestelmä korostaa tutkintojen suorittamista.

Uusi rahoitusmalli tarkoittaa, että koulutuksen järjestäjän kannattaa valita hyviä opiskelijoita, koska opintojen viivästyminen tai keskeytyminen rankaisee järjestäjää taloudellisesti.

Yksityisen koulutuksen järjestäjän ALV-käsittely muuttuu euro eurosta periaatteen mukaiseksi, jolloin ALV-kohtelu yhdenmukaistuu ammattikorkeakoulujen kanssa. Myös kiinteistöjen vuokrauksen osalta arvonalisäkohtelun on oltava vastaava kuin ammattikorkeakouluilla.

Ammatillinen koulutus on toiseksi suurin osa Suomen koulutusjärjestelmää heti perusopetuksen jälkeen. Ammatillisessa koulutuksessa opiskeli 314 000 suomalaista vuonna 2013. He suorittivat 70 000 tutkintoa. AMKE:n jäsenet järjestävät yli 90 prosenttia OKM:n rahoittamasta ammatillisesta koulutuksesta, jota lakiesitys koskee. Lisäksi jäsenemme kouluttivat yli 100 000 opiskelijaa yhteistyössä yritysten kanssa.

Lisätietoja

Toimitusjohtaja Petri Lempinen, puhelin 040 7667 805